

คู่มือการปฏิบัติงาน

เรื่อง การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรายสาขา

๑. บทนำ

การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรายสาขามีบทบาทสำคัญในฐานะเครื่องมือขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เชื่อมโยงจากระดับนโยบายสู่ระดับปฏิบัติอย่างเป็นระบบ โดยแผนปฏิบัติการฯ จะทำหน้าที่เป็นกรอบทิศทางที่ชัดเจนในการกำหนดบทบาท ความรับผิดชอบ และเป้าหมายของแต่ละหน่วยงานหลักรายสาขา ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการสื่อสารและประสานงานระหว่างหน่วยงานในประเทศ และระหว่างประเทศไทยกับกลไกระหว่างประเทศภายใต้ UNFCCC ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังช่วยให้สามารถจัดเตรียมงบประมาณและทรัพยากรอย่างเป็นระบบ ลดความซ้ำซ้อนของโครงการ และอุดช่องว่างในการดำเนินงานที่เกิดจากการขาดแผนบูรณาการระหว่างหน่วยงาน

๒. วัตถุประสงค์ของการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

..... เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติงานของกองขับเคลื่อนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรายสาขา

๓. ขอบเขต

อธิบายถึงการปฏิบัติงานว่าดำเนินงานกับกลุ่มเป้าหมายใด ประเด็นอะไร พื้นที่ไหน ช่วงเวลาใด

คู่มือการปฏิบัติงานนี้ ครอบคลุมขั้นตอนการใช้งาน ดังนี้

๑) กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย หน่วยประสานงานกลางและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายสาขา

๒) ดำเนินการในประเด็นการรวบรวมข้อมูลความเสี่ยงรายสาขา การดำเนินงาน และกิจกรรม/ โครงการที่สอดคล้องกับเป้าหมาย/ ตัวชี้วัดรายสาขาภายใต้แผน NAP

๓) พื้นที่การดำเนินงานทั่วประเทศไทย

๔) ช่วงเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘)

๔. คำจำกัดความ

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (เป็นขั้นตอน หรือ Flow Chart + ระยะเวลาการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน)

อธิบายถึงขั้นตอนหรือวิธีการทั้งหมดของการปฏิบัติงาน และ Flow Chart ประกอบการอธิบาย

๕.๑. การศึกษา ทบทวน รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง - ทบทวน ศึกษา นโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ของหน่วยงานหลักรายสาขาที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้ง ๖ สาขา รวมถึงแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ และนโยบายประเทศและแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง

๕.๒. แนวทางและแนวปฏิบัติที่ดี (Best practices) ในการจัดทำแผนปฏิบัติการ - ศึกษาแนวทางและแนวปฏิบัติที่ดี (Best practices) ในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของต่างประเทศ กลไกการขับเคลื่อน และการติดตามประเมินผลโดยละเอียด

๕.๓. จัดประชุมกลุ่มย่อยรายสาขา เพื่อเก็บข้อมูลการดำเนินงานของหน่วยงาน - กระบวนการทบทวนเอกสารร่วมกัน การสัมภาษณ์หรือแบบสอบถาม และจัดประชุมกลุ่มย่อยรายสาขา เพื่อเก็บข้อมูลการดำเนินงานของหน่วยงาน จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ ครั้งต่อสาขา

๕.๔. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงนโยบาย และความเชื่อมโยงของการดำเนินงาน - ๑) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงนโยบายและความเชื่อมโยงของการดำเนินงาน และแผนระดับต่าง ๆ ที่ครอบคลุมอย่างน้อย ๓ มิติหลัก คือ เศรษฐกิจ

สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ทราบถึงกลไกการดำเนินงาน จุดแข็ง และข้อจำกัด สภาพการณ์ สถานภาพปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต ๒) การวิเคราะห์ความเสี่ยง การประเมินทางเศรษฐศาสตร์ หรือที่เกี่ยวข้องต่อการขับเคลื่อนงานด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๕.๕ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ทั้ง ๖ สาขา - ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้ง ๖ สาขา ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนการดำเนินงานการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งเชิงนโยบาย เชิงปฏิบัติการ ครอบคลุมทุกหน่วยงาน ทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษาภาคประชาสังคม หรือที่เกี่ยวข้อง

๕.๖ ยกร่างแผนปฏิบัติการฯ รายสาขา ทั้ง ๖ สาขา - ยกร่างแผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรายสาขา ทั้ง ๖ สาขา และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับหลายสาขา (Cross Cutting Issues) ที่ประกอบด้วย เป้าหมาย ตัวชี้วัด แผนงาน โครงการ/โครงการสำคัญ (Flagship project) แผนการขับเคลื่อน และวิธีการติดตามประเมินผล

๕.๗ จัดประชุมรับฟังความคิดเห็น - จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรายสาขา ทั้ง ๖ สาขา และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับหลายสาขา (Cross Cutting Issues) กรอบหรือแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับหน่วยงาน (รายสาขา) ข้อเสนอแนะ กลไก แนวทางการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรายสาขา และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับหลายสาขา (Cross Cutting Issues) แบบองค์รวม

๕.๘ รวบรวมความเห็นที่ได้จากการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น - รวบรวมความเห็นที่ได้จากการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น และนำมาปรับแก้ให้เป็น (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรายสาขา

๕.๙ จัดประชุมเผยแพร่ แผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรายสาขา...

๑) จัดทำเล่ม แผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรายสาขานับสมบูรณ์ ๒) จัดประชุมเผยแพร่ แผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรายสาขาทั้ง ๖ สาขา และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับหลายสาขา (Cross Cutting Issues) เพื่อนำเสนอและเผยแพร่ออกสู่สาธารณะในวงกว้าง

๕.๑๐ การพิจารณาแผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรายสาขาผ่านหน่วยงาน คณะทำงาน/ คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง - ๑) เสนอแผนปฏิบัติการฯ ต่อคณะทำงานบูรณาการการดำเนินงานด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ ๒) เสนอแผนปฏิบัติการฯ ต่อคณะอนุกรรมการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านการบูรณาการนโยบายและแผน ๓) เสนอแผนปฏิบัติการฯ ต่อคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ และ ๔) เสนอแผนปฏิบัติการฯ ต่อคณะรัฐมนตรี

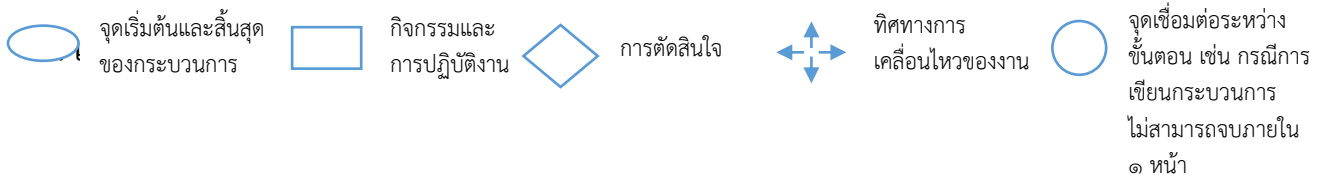
๕.๑๑ การนำแผนปฏิบัติการฯ รายสาขาไปใช้ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำแผนปฏิบัติการฯ รายสาขาไปใช้

ตารางขั้นตอนการปฏิบัติงานการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรายสาขา

ลำดับที่	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง/ เอกสารอ้างอิง
ขั้นตอนการดำเนินงาน (1) การทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง					
1		ทบทวน ศึกษา นโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ของหน่วยงานหลักรายสาขาที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทั้ง 6 สาขา รวมถึงแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ และนโยบายประเทศและแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง	1 เดือน	เจ้าหน้าที่ กปต.	
2		ศึกษาแนวทางและแนวปฏิบัติที่ดี (Best practices) ในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของต่างประเทศ กลไกการขับเคลื่อน และการติดตามประเมินผลโดยละเอียด	1 เดือน	เจ้าหน้าที่ กปต.	
3		กระบวนการทบทวนเอกสารร่วมกัน การสัมภาษณ์หรือแบบสอบถาม และจัดประชุมกลุ่มย่อยรายสาขา เพื่อเก็บข้อมูลการดำเนินงานของหน่วยงาน จำนวนไม่น้อยกว่า 2 ครั้งต่อสาขา	สาขาละ 1 วัน	เจ้าหน้าที่ กปต.	
ขั้นตอนการดำเนินงาน (2) การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง					
1		1. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงนโยบาย และความเชื่อมโยงของการดำเนินงาน และแผนระดับต่าง ๆ ที่ครอบคลุมอย่างน้อย 3 มิติหลัก คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ทราบถึงกลไกการดำเนินงาน จุดแข็ง และข้อจำกัด สภาวะการณ์ สถานภาพปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต 2. การวิเคราะห์ความเสี่ยง การประเมินทางเศรษฐศาสตร์ หรือที่เกี่ยวข้องต่อการขับเคลื่อนงานด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	1 เดือน	เจ้าหน้าที่ กปต.	
ขั้นตอนการดำเนินงาน (3) จัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรายสาขา					
1		ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้ง 6 สาขา ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนการดำเนินการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพ	สาขาละ 2 วัน	เจ้าหน้าที่ กปต.	

ลำดับที่	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง/ เอกสารอ้างอิง
		ภูมิอากาศ ทั้งเชิงนโยบาย เชิงปฏิบัติการ ครอบคลุมทุกหน่วยงาน ทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา ภาคประชาสังคม หรือที่เกี่ยวข้อง			
2	ยกร่างแผนปฏิบัติการฯ รายสาขา ทั้ง ๖ สาขา ↓	ยกร่างแผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรายสาขา ทั้ง 6 สาขา และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับหลายสาขา (Cross Cutting Issues) ที่ประกอบด้วย เป้าหมาย ตัวชี้วัด แผนงาน โครงการ/โครงการสำคัญ (Flagship project) แผนการขับเคลื่อน และวิธีการติดตามประเมินผล	1 เดือน	เจ้าหน้าที่ กปต.	
3	จัดประชุมรับฟังความคิดเห็น ↓	จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรายสาขา ทั้ง 6 สาขา และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับหลายสาขา (Cross Cutting Issues) กรอบหรือแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับหน่วยงาน (รายสาขา) ข้อเสนอแนะ กลไก แนวทางการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรายสาขา และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับหลายสาขา (Cross Cutting Issues) แบบองค์รวม	1 วัน	เจ้าหน้าที่ กปต.	
4	รวบรวมความเห็นที่ได้จากการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น ↓	รวบรวมความเห็นที่ได้จากการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น และนำมาปรับแก้ให้เป็น (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรายสาขา	1 เดือน	เจ้าหน้าที่ กปต.	
5	จัดประชุมเผยแพร่แผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรายสาขา ↓	1. จัดทำเล่ม แผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรายสาขาลับสมบูรณ์ 2. จัดประชุมเผยแพร่ แผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรายสาขาทั้ง 6 สาขา และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับหลายสาขา (Cross Cutting Issues) เพื่อนำเสนอและเผยแพร่ออกสู่สาธารณะในวงกว้าง	1 วัน	เจ้าหน้าที่ กปต.	

ลำดับที่	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง/ เอกสารอ้างอิง
ขั้นตอนการดำเนินงาน (4) การเห็นชอบแผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรายสาขา					
1	การพิจารณาแผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรายสาขาผ่านหน่วยงาน คณะทำงาน/ คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ↓	1. เสนอแผนปฏิบัติการฯ ต่อคณะทำงานบูรณาการการดำเนินงานด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ 2. เสนอแผนปฏิบัติการฯ ต่อคณะอนุกรรมการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านการบูรณาการนโยบายและแผน 3. เสนอแผนปฏิบัติการฯ ต่อคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ 4. เสนอแผนปฏิบัติการฯ ต่อคณะรัฐมนตรี	1-4 เดือน (ขึ้นอยู่กับกำหนดการจัดประชุม)	เจ้าหน้าที่ กปต.	
2	การนำแผนปฏิบัติการฯ รายสาขาไปใช้	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำแผนปฏิบัติการฯ รายสาขาไปใช้	ระยะเวลาตามกรอบของแผน (5 ปี)	เจ้าหน้าที่ กปต. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	

๗. ช่องทางให้บริการ เช่น สถานที่ ส่วนงานที่รับผิดชอบ E-service One Stop Service (กรณีเป็นคู่มือการให้บริการหรือแนวทางการปฏิบัติที่ผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อกับหน่วยงาน)

๘. ค่าธรรมเนียม (กรณีไม่มีค่าธรรมเนียม ให้ระบุว่า "ไม่มีค่าธรรมเนียม") (กรณีเป็นคู่มือการให้บริการหรือแนวทางการปฏิบัติที่ผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อกับหน่วยงาน)

ไม่มีค่าธรรมเนียม

๙. ประโยชน์ของการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนา ต่อยอด ปรับปรุงการปฏิบัติงานเรื่องการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ รายสาขาได้

๑๐. รายการเอกสารหลักฐานประกอบการยื่นคำขอรับบริการ (กรณีไม่มีรายการเอกสารหลักฐานประกอบการยื่นคำขอรับบริการให้ระบุว่า "ไม่มีรายการเอกสารดังกล่าว") (กรณีเป็นคู่มือการให้บริการหรือแนวทางการปฏิบัติที่ผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อกับหน่วยงาน)

ไม่มีเอกสารดังกล่าว

๑๑. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง (กรณีเป็นคู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่)

ไม่มี

๑๒. เอกสารอ้างอิง

หมายเหตุ : 1. เป็นคู่มือการปฏิบัติงาน หรือการให้บริการตามมาตรการเพื่อขับเคลื่อนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ตามหลักเกณฑ์ของ ป.ป.ช.
2. คู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน ใช้ยึดถือปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยมีรายละเอียด อย่างน้อยประกอบด้วย 1) ชื่องาน 2) วิธีการขั้นตอนการปฏิบัติงาน 3) ระยะเวลาการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน และ 4) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
3. คู่มือการให้บริการหรือแนวทางการปฏิบัติที่ผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อกับหน่วยงาน ใช้เป็นข้อมูลในการขอรับบริการหรือติดต่อกับหน่วยงาน โดยมีรายละเอียดของแต่ละงาน อย่างน้อยประกอบด้วย 1) ชื่องาน 2) วิธีการขั้นตอนการปฏิบัติงาน 3) ระยะเวลาการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน 4) ช่องทางให้บริการ เช่นสถานที่ ส่วนงานที่รับผิดชอบ E-service One Stop Service 5) ค่าธรรมเนียม (กรณีไม่มีค่าธรรมเนียม ให้ระบุว่า "ไม่มีค่าธรรมเนียม") และ 6) รายการเอกสารหลักฐานประกอบการยื่นคำขอรับบริการ (ขอเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบ ข้อ6 จากเดิมคือ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง เป็น รายการเอกสารหลักฐานประกอบการยื่นคำขอรับบริการ เนื่องจากอ้างอิงตามคู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ที่มีการปรับปรุงใหม่)